

IN DIT DOCUMENT STAAN OPDRACHTEN DIE IN 2015 DOOR MIJ GEMAAKT ZIJN VOOR HET VMBO. KIJK DUS VAN TE VOREN GOED, OF DE FILMPJES NOG ACTUEEL EN TE VINDEN ZIJN ETC.

IK MAAKTE DESTIJD OOK DIT FILMPJE MET LEERLINGEN OM ZICHZELF TE PRESENTEREN (YOUTUBE: ISK ARNHEM, CAROLIJN LEISINK). <https://www.youtube.com/watch?v=b4D1-vk8Wuo>

INLEIDING

De afkorting ISK staat voor Internationale Schakel Klas. Sommige leerlingen weten niet goed wat de achtergrond van deze leerlingen is. Omdat ISK-leerlingen de Nederlandse taal nog moeten leren, kan er verwarring ontstaan. In deze map zitten opdrachten die de mentor kan gebruiken om in zijn groep uit te leggen wat de achtergrond van ISK-leerlingen is.

WAT IS DE ISK?

Doel van de ISK is om leerlingen binnen een zo kort mogelijke tijd door te schakelen naar een vorm van Nederlands onderwijs. Op onze school zitten leerlingen van 12 tot 16/18 jaar die korter dan twee jaar in Nederland zijn. De leerlingen komen uit veel verschillende landen, en met elk een eigen reden. Niet alle leerlingen zijn als asielzoeker naar Nederland gekomen. Er is een grote groep leerlingen die vanwege een andere reden in Nederland is komen wonen.

Wat vaak voorkomt:

- de leerling komt uit een land waar het door oorlog onveilig is;
- de vader of moeder van de leerling is getrouwd met een nieuwe Nederlandse partner;
- de vader of moeder werkt in Nederland en de leerling komt bij hem of haar wonen.

Sommige leerlingen weten dat ze naar Nederland gaan, anderen zijn “per toeval” hier aangekomen. De reis naar Nederland toe verschilt nogal, de een komt binnen een paar uur met het vliegtuig, de ander heeft een ongeorganiseerde reis gehad die soms wel jaren heeft geduurd. Sommige leerlingen weten al dat ze hier mogen blijven wonen, andere zitten nog in de procedure. Sommige leerlingen komen met ouder(s), anderen komen helemaal alleen. Leerlingen die zonder ouders naar Nederland komen, heten AMV’ers, Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen.

FILM EN INTERNET TIPS

Hieronder staan een aantal filmtips die over het onderwerp gaan. Je kunt de hele aflevering laten zien, of kiezen voor een specifiek fragment. De meeste filmfragmenten gaan over asielzoekers, en niet alle ISK-leerlingen zijn asielzoekers. De afleveringen zijn makkelijk terug te vinden op het internet.

Aflevering: Klokhuis "Asielzoekerscentrum"

Geschikt voor: onderbouw

Duur: 14.23 minuten

Een tienjarig meisje uit Afghanistan is met haar vader en tante naar Nederland gevlucht. Ze wonen nu in een asielzoekerscentrum. Het meisje vertelt aan de presentatrice hoe het is om in zo'n centrum te wonen. De presentatrice gaat mee naar haar school op het asielzoekerscentrum. De school lijkt op onze ISK, alleen dan met asielzoekers kinderen. Ook gaat het hier om een basisschool.

Aflevering: Klokhuis "Vluchtelingen"

Geschikt voor: onderbouw

Duur: 14.54 minuten

Een gezin uit Somalië vertelt aan de presentatrice waarom ze naar Nederland zijn gevlucht en hoe ze hier een nieuw leven zijn begonnen. Wat zijn vluchtelingen? Waarom vluchten mensen uit hun land? Wat gebeurt er allemaal als een vluchteling zich in Nederland aanmeldt?

Aflevering: Parwana, gevlucht uit Afghanistan

Geschikt voor: onder en bovenbouw

Duur: 1.10 minuten

Korte clip over een jong meisje dat vertelt over haar vlucht en de hereniging met haar moeder.

Aflevering: Geo clips Multi culturele samenleving school tv

Geschikt voor: onder en bovenbouw

Duur: 14.54 minuten

Een uitleg over migratie en de verschillende redenen waarom mensen vroeger en nu naar Nederland migreren. Pubers geven antwoord op de vraag: "Wat is typisch Nederlands?". Daarnaast worden er nieuwkomers uit Suriname, Indonesië en Marokko gevolgd en hiermee is de aflevering ook herkenbaar voor leerlingen waarvan de (groot) ouders nieuwe Nederlanders zijn.

Aflevering: vluchteling school tv weekjournaal

Geschikt voor: onder- en bovenbouw

Duur: 5.37

Een jongen vertelt over zijn vlucht van Iran naar Nederland en de daarop volgende asielprocedure. Het is dezelfde jongen als bij de aflevering "Nederland migratieland", alleen nu zonder geschiedenis fragmenten.

Aflevering: inburgeren school tv weekjournaal

Geschikt voor: onder en bovenbouw

Duur: 2.45

Een kort kijkje bij een mbo ISK klas, waarbij leerlingen aan het woord komen over wat nieuw is voor hen nu ze in Nederland wonen.

Spel: Rot op spel

Geschikt voor: onder- en bovenbouw

Duur:

Via de website van het EO programma "Rot op", kun je een spel spelen waarbij je de opdracht krijgt om te vluchten uit Syrië. Lukt het jou om Europa binnen te komen? Kijk op de site: rotop.eo.nl/starttest

Aflevering: Vluchtelingenwerk, de asielprocedure in beeld

Geschikt voor: bovenbouw Duur: 4.12 minuten

Een korte, vrij zakelijke uitleg over de asielprocedure.

Aflevering: Nederland migratieland school tv weekjournaal

Geschikt voor: bovenbouw

Duur: 14.21 minuten

Een jongen vertelt over zijn vlucht van Iran naar Nederland en de daarop volgende asielprocedure.

Afgewisseld met geschiedenisfragmenten over immigratie in Nederland. In deze geschiedenis fragmenten is ook aandacht voor gastarbeiders. Het is dezelfde jongen als bij de als bij de aflevering "Vluchteling school tv weekjournaal".

LESIDEE 1 – EIGEN ERVARINGEN

Doel van de vragen en stellingen (zie bijlage 1 en 2) is dat de leerlingen met elkaar in gesprek gaan door het thema aan hun eigen ervaringen te koppelen. Dit kun je op verschillende manieren doen. Je kan het in de vorm van een kringgesprek doen, waarbij de docent steeds een andere vraag stelt. Je kunt ook voor een andere werkvorm kiezen. Hieronder staan 5 voorbeelden.

WERKVORMEN

- 1) Leerlingen in zitten in kring. Er wordt iets doorgegeven (bijv. bal). De muziek speelt. Als de muziek stopt, en jij de bal hebt, krijg je een vraag van de docent. Gebruik hiervoor de vragenkaartjes uit bijlage 1.
- 2) Leerlingen zitten in groepjes. De vragen liggen omgedraaid op een stapeltje. (Bij elk groepje in een andere volgorde). De eerste vraag wordt omgedraaid en besproken. Als de docent een seintje geeft, mag de volgende vraag gepakt worden. Gebruik hiervoor de vragenkaartjes uit bijlage 1. Maak voldoende kopietjes voor elk groepje.
- 3) Alle leerlingen krijgen een vraag. De leerlingen zitten in twee kringen, een binnen en een buitenkring. De leerling stelt de vraag aan degene tegenover zich. Op een teken van de docent schuift de buitenste kring een stoel op, zodat ze een nieuwe leerling tegenover zich hebben. Gebruik hiervoor de vragenkaartjes uit bijlage 1.
- 4) De vragen worden zo gesteld, dat het antwoord “JA” of “NEE” kan zijn. De docent verdeelt het klaslokaal in twee vlakken. De leerlingen verplaatsen zich na elke vraag in het “JA” of “NEE” vlak. Bespreek de gegeven antwoorden kort na. Gebruik hiervoor het stellingenspel uit bijlage 2.
- 5) De vragen worden zo gesteld, dat het antwoord “JA” of “NEE” kan zijn. De leerlingen zitten in een kring en krijgen een rode en groene discussiekaart. Groen is “JA” en rood is “NEE”. Bespreek de gegeven antwoorden kort na. Gebruik hiervoor het stellingenspel uit bijlage 2. Snijd rode en groene a4 vellen tot discussiekaarten.

BIJLAGE 1 – VRAGENKAARTJES

In welke landen ben jij (op vakantie) geweest?	Is er een taal die jij niet spreekt? Welke taal zou je nooit kunnen leren?
Welke talen spreek jij?	Ben jij in Nederland geboren?
Zijn jouw ouders in Nederland geboren?	Zijn jouw grootouders in Nederland geboren?
Zou je zelf naar een ander land willen verhuizen?	Ken je iemand die naar een ander land is verhuisd?
Spreek je zelf perfect Nederlands?	Zou je in een land waar oorlog is willen wonen?

Zou je in een land zonder je ouders willen wonen?	Is er een land waar je nooit zou willen wonen?
Ben jij wel eens ergens nieuw naar toe geweest?	Hoe voel jij je de dag voordat je ergens nieuw naar toe gaat?
Hoe voel jij je als je ergens nieuw binnenkomt en niemand kent?	Zijn jouw ouders getrouwd of gescheiden?
Hebben jouw ouders een baan in de buurt van jullie huis?	Ben je wel eens verhuisd?
Wonen jouw vader en moeder bij jou in de buurt?	

BIJLAGE 2 – STELLINGENSPEL JA OF NEE

Ben jij wel eens in een ander land geweest?	Is er een taal die jij niet spreekt?
Zou jij Chinees kunnen leren?	Spreek jij andere talen dan Nederlands?
Ben jij in Nederland geboren?	Zijn jouw ouders in Nederland geboren?
Zijn jouw grootouders in Nederland geboren?	Zou je zelf naar een ander land willen verhuizen?
Ken je iemand die naar een ander land is verhuisd?	Weet jij een land waar er nu oorlog is?
Ken jij iemand die niet goed Nederlands spreekt?	Spreek je zelf perfect Nederlands?
Zou je in een land met oorlog willen wonen?	Zou je in een land zonder je ouders willen wonen?
Is er een land waar je nooit zou willen wonen?	Zou je verdrietig zijn als je oma in een ander land woont?
Ben jij wel eens alleen ergens nieuw naar toe gegaan?	Voel je je gespannen als je ergens nieuw bent?
Zijn jouw ouders gescheiden?	Hebben jouw ouders een baan in de buurt van jullie huis?
Ben je wel eens verhuisd?	Wonen jouw vader en moeder bij jou in de buurt?

LESIDEE 3 - JE INLEVEN IN DE ANDER

Onderstaande vragen zijn verdiepend op de eerste vragen en stellingen. Probeer door te vragen, zodat de leerlingen zich beseffen dat er soms geen keus is. De schuin gedrukte vragen zijn bedoeld om meer diepgang te geven aan het gesprek en de leerlingen uit te dagen om niet tot “makkelijke” oplossingen te komen. Je kunt zelf kiezen welke vragen het meest geschikt zijn. Vragen kun je bespreken in de vorm van een kringgesprek. Ook kun je kiezen voor een van de eerder genoemde werkvormen.

De kaartjes uit bijlage 3 zijn geschikt om uit te delen aan de leerlingen. Natuurlijk kan de “stel je voor situatie” ook het startpunt zijn van een gedicht, een tekening of een rap.

STEL JE VOOR SITUATIES

1) Stel je voor. In jouw straat worden bommen afgestoken. Je ziet veel burens doodgaan. Zou je in deze straat blijven wonen? En als er bij jullie in huis een bom ontploft, zou je er dan nog blijven zitten? Wat doe je als je alleen thuis bent op dat moment?

2) Stel je voor. Het is oorlog. Alle huizen in de straat gaan kapot. Je vader en moeder gaan dood. Jij en je broertje blijven alleen over. Er komt een man aan de deur, die naar Amerika vertrekt. Jullie mogen mee. Zou jij dat durven? Waarom zou je het wel of niet doen? Hoe zou jij je voelen als deze man de hele weg niet tegen je praat? Hoe zou jij je voelen als hij in Frankrijk zegt dat hij niet verder gaat, en jullie alleen achterlaat?

3) Stel je voor. Je gaat morgen naar een ander land verhuizen. Je mag 5 (!) mensen/dingen meenemen. Wat neem je mee? Hoe zou je je voelen als een van deze dingen onderweg kwijtraakt? En als je een dierbaar persoon kwijtraakt, wat zou je dan doen? Wat zou een reden kunnen zijn waarom je maar zo weinig mee mag nemen?

4) Stel je voor. Jij gaat met je familie naar Amerika. Je oma is ernstig ziek en kan niet mee. Zou je haar missen? Zou je veel aan haar denken? Misschien zou je wel helemaal niet naar Amerika gaan! Maar wat als je moet? Omdat Nederland niet veilig is voor jou, of omdat je vader daar moet werken. Hoe zou jij je voelen? Misschien wil je haar wel elke dag bellen. Maar wat als dat heel duur is? Of als het bereik heel slecht is?

5) Stel je voor. Je moeder komt thuis en zegt dat ze een nieuwe vriend heeft ontmoet op internet. Ze wil er naar toe verhuizen. Hij woont in Kumasi. Weet jij waar dat ligt? (Ghana) Kun je je moeder verplichten om hier te blijven, of zou je toch met haar mee moeten? Hoe zou het zijn om afscheid te nemen van al je klasgenoten en vrienden? Hoe zou het zijn om opeens met haar nieuwe vriend in huis te wonen?

6) Stel je voor. Jouw vader krijgt een baan in Lapland. Er ligt daar bijna elke dag sneeuw. Jullie gaan er heen verhuizen. Zou je moeten wennen aan deze temperatuur? Zou je je anders voelen als de temperatuur in een land opeens heel anders is? Misschien ben je wel eens in een warm land op vakantie geweest. Wat was daar anders aan? Wat zou je niet meer kunnen als het elke dag sneeuwt?

7) Stel je voor. Je komt op een nieuwe school. Ze eten daar elke pauze droge rijst. Ook in de kantine verkopen ze alleen maar rijst. Hoe zou jij je voelen? En wat als ze in de supermarkt ook alleen maar deze rijst verkopen? Wat zouden in onze winkels “typische Nederlandse” producten zijn?

8) Stel je voor. Je gaat verhuizen naar een land waar alle meisjes lange rokken en een hoofddoek dragen. Op je nieuwe school ben jij de enige in moderne “Nederlandse” kleding. Hoe zou jij je voelen? Hoe zou jij je voelen als je de enige bent die anders gekleed is? Zou je je kleding aanpassen?

BIJLAGE 3 – STEL JE VOOR KAARTJES

<p>Stel je voor: In jouw straat worden bommen afgestoken. Je ziet veel burens doodgaan. Zou je in deze straat blijven wonen?</p>	<p>Stel je voor: Het is oorlog. Alle huizen in de straat gaan kapot. Je vader en moeder gaan dood. Jij en je broertje blijven alleen over. Er komt een man aan de deur, die naar Amerika vertrekt. Jullie mogen mee. Zou jij dat durven?</p>
<p>Stel je voor: Je gaat morgen naar een ander land verhuizen. Je mag 5 (!) mensen/dingen mee nemen. Wat neem je mee?</p>	<p>Stel je voor: Jij gaat met je familie naar Amerika. Je oma is ernstig ziek en kan niet mee. Zou je haar missen? Zou je veel aan haar denken?</p>
<p>Stel je voor: Je moeder komt thuis en zegt dat ze een nieuwe vriend heeft ontmoet op internet. Ze wil er naar toe verhuizen. Hij woont in Kumasi. Weet jij waar dat ligt?</p>	<p>Stel je voor: Jouw vader krijgt een baan in Lapland. Er ligt daar bijna elke dag sneeuw. Jullie gaan er heen verhuizen. Zou je moeten wennen aan deze temperatuur?</p>

Stel je voor: Je komt op een nieuwe school. Ze eten daar elke pauze droge rijst. Ook in de kantine verkopen ze alleen maar rijst. Hoe zou jij je voelen?

Stel je voor: Je gaat verhuizen naar een land waar alle meisjes lange rokken en een hoofddoek dragen. Op je nieuwe school ben jij de enige in moderne "Nederlandse" kleding. Hoe zou jij je voelen?

LESIDEE 4 – STEL JE VOOR EN ZOEK UIT

Onderstaande opdrachten zijn doe-opdrachten, die de klas in groepjes kan uitvoeren. Je kan elk groepje een andere opdracht laten uitvoeren, je kan ook meerdere groepjes als wedstrijd aan dezelfde opdracht laten werken. Je kan bijlage 4 gebruiken om aan de leerlingen uit te delen.

DE OPDRACHTEN

Opdracht 1 – De reis

Stel je voor. Het is oorlog. Je vader is dood en je moeder is heel ziek. Je moeder zegt dat jij alleen naar Australië moet reizen, omdat dit een rijk land is. Ze hoopt dat jij daar een baantje vindt en geld voor medicijnen kan sturen. Je kan niet met het vliegtuig. Hoe zou je deze reis maken? Schrijf op langs welke landen en zeeën je komt. Laat de leerlingen opzoeken waar Australië ligt. Ze mogen geen vliegtuig gebruiken! Welke vervoersmiddelen heb je dan nodig? Hoe lang doe je daar over?

Opdracht 2 – Lekker eten?

Stel je voor. Je bent de eerste dag op een nieuwe school en hebt honger. In de kantine verkopen ze alleen maar eten dat jij niet kent. Je kan uit de volgende dingen kiezen. Wat kies jij? Zoek eens op internet wat je te eten krijgt. En uit welk land denk je dat deze gerechten komen? - Bobena chorba (Bonensoep uit Bulgarije) - Kielbasa Slaska (Worst uit Polen) - Sadza (Maispap uit Zimbabwe) - Sannakji (Octopus uit Korea) - Kanom Tako (Kokospudding uit Thailand)

BIJLAGE 4 – DOE OPDRACHTEN

Opdracht 1 – De reis Stel je voor. Het is oorlog. Je vader is dood en je moeder is heel ziek. Je moeder zegt dat jij alleen naar Australië moet reizen, omdat dit een rijk land is. Ze hoopt dat jij daar een baantje vindt en geld voor medicijnen kan sturen. Je kan niet met het vliegtuig. Hoe zou je deze reis maken? Schrijf op langs welke landen en zeeën je komt.

Opdracht 2 – Lekker eten? Stel je voor. Je bent de eerste dag op een nieuwe school en hebt honger. In de kantine verkopen ze alleen maar eten dat jij niet kent. Je kan uit de volgende dingen kiezen. Wat kies jij? Zoek eens op internet op wat je te eten krijgt. En uit welk land denk je dat deze gerechten komen? - Bobena chorba - Kielbasa Slaska - Sadza - Sannakji - Kanom Tako

LESIDEE 5 – EEN GAST IN DE KLAS

Vraag een gastdocent in de klas die een taal spreekt die geen enkele leerling kan verstaan. Misschien is er wel een (oud) ISK leerling die als gastdocent wil langs komen, of een collega. Of zit er in je mentorklas zelf een leerling die thuis een andere taal spreekt? De leerlingen krijgen 5 basiswoorden aangeleerd van de gastdocent. Ze leren de woorden: cirkel, vierkant, lijn, boven en onder. De gastdocent legt nu in de vreemde taal uit wat de leerlingen moeten tekenen. Natuurlijk kunnen er wel wat gebaren bij gebruikt worden. Lukt dit? Waarschijnlijk niet. Alle tekeningen zullen anders zijn. Want er zijn nog een heleboel andere woorden van belang die je nog niet kent! In de nabespreking kun je de volgende vragen stellen:

- 1) Was dit moeilijk?
- 2) Wat kon je wel verstaan?
- 3) Wat ging er mis?
- 4) Hoe zou het zijn als je elke dag zo les krijgt?
- 5) Hoe zou jij je voelen als iedereen om je heen deze taal spreekt, behalve jij?